

Język polski, klasa 5, rok szkolny 2019/2020

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z języka polskiego jest zgodny z podstawą programową oraz obowiązującym w szkole Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO) zawartym w Statucie.

I. Ogólne zasady oceniania uczniów:

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.

2. Nauczyciel:

- informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
- dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

4. Szkoła udostępnia uczniowi i rodzicowi sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia w następującej formie:

- oryginały – na lekcjach (do wglądu ucznia) oraz podczas zebrań i konsultacji (do wglądu rodzica lub prawnego opiekuna),
- kopie – w formie papierowej lub elektronicznej na prośbę ucznia lub rodzica.

Kopie prac pisemnych uczniów zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej nie mogą być udostępniane osobom trzecim.

5. Uczniowie otrzymują prace pisemne do wglądu i poprawy w czasie zajęć dydaktycznych.

6. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę pisemnie lub ustnie.

II. Sposoby oceniania wiedzy i umiejętności uczniów:

1. Ocenie podlegają (waga oceny częściowej):

- 1) prace pisemne – sprawdziany, dyktanda, wypracowania klasowe (waga 5),
- 2) kartkówki, testy z lektury (waga 3 lub 4),
- 3) zadania domowe (waga 3)
- 4) projekt, zadania dodatkowe (waga 3),
- 5) odpowiedź ustna (waga 3)
- 6) ocena za zeszyt (waga 3)
- 7) praca na lekcji: ćwiczenia praktyczne, praca w grupach, aktywność (waga 2),
- 8) konkursy:
  - udział w konkursach (waga 1, ocena częściowa – bardzo dobry),
  - osiągnięcie sukcesu w konkursie (waga 3 – 5, ocena częściowa – celujący)

Uczeń może być nagradzany za pracę na lekcji plusami lub minusami. Plus może otrzymać za aktywną postawę na zajęciach i przygotowanie do zajęć. Minus uczeń może uzyskać za brak zaangażowania na lekcji.

Każdy nauczyciel może indywidualnie dostosować wagę ocen ze względu na specyfikę przedmiotu, jakim jest język polski.

Przy ocenianiu prac pisemnych stosuje się następujący sposób zamiany punktów na oceny:

- 100% - celujący;
- co najmniej 90% - bardzo dobry;
- co najmniej 75 % - dobry;
- co najmniej 50% - dostateczny;
- co najmniej 30% - dopuszczający;
- poniżej 30% - niedostateczny.

III. Kryteria wystawiania oceny po I półroczu i na koniec roku szkolnego.

Ocena półroczna i roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych wg poniższej skali. Zasady poprawy oceny ustala nauczyciel.

<i>Średnia ważona ocen cząstkowych</i>	<i>Ocena półroczna lub roczna</i>
0 – 1,69	niedostateczny
1,70 – 2,49	dopuszczający
2,50 – 2,69	dopuszczający z możliwością poprawy oceny na dostateczny
2,70 – 3,49	dostateczny
3,50 – 3,69	dostateczny z możliwością poprawy oceny na dobry
3,70 – 4,49	dobry
4,50 – 4,69	dobry z możliwością poprawy oceny na bardzo dobry
co najmniej 4,70	bardzo dobry
Celujący: a) co najmniej 5,50; b) co najmniej 5,30 i uzyskanie znaczących osiągnięć w konkursach zewnętrznych lub zawodach sportowych reprezentując szkołę; c) co najmniej 4,70 i uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w Wojewódzkim Konkursie Przedmiotowym;	

IV. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen:

1. W przypadku nieobecności ucznia podczas sprawdzianu lub kartkówki uczeń może napisać pracę na zajęciach lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
2. W ciągu półroczna uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę niedostateczną i dopuszczającą z prac pisemnych. Decyzję o poprawie ocen dostatecznych podejmuje nauczyciel.
3. Oceny z prac pisemnych poprawiane są na sprawdzianach/kartkówkach poprawkowych w terminie wyznaczonym przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni.
4. Ocenę niedostateczną z pracy domowej uczeń może poprawić wykonując tę pracę ponownie i przedstawiając nauczycielowi na kolejnej lekcji.
5. Ocena poprawiona otrzymuje wagę o 2 niższą niż waga wyjściowa.
6. Po zgłoszeniu braku zadania uczeń jest zobowiązany do jego uzupełnienia na kolejną lekcję. Niewykonanie zaległego zadania domowego jest traktowane jak kolejny brak zadania.

V. Wymagania na poszczególne oceny dla klasy 5

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma niezupełniony zeszyt przedmiotowy lub nie prowadzi zeszytu;
- nie nosi książek ani zeszytu ćwiczeń;
- czyta sylabizując;
- nie rozumie (na ogół) przeczytanego tekstu;
- nie czyta przewidzianych programem lektur;

- nie zna programowych form wypowiedzi;
- pisze bardzo lakonicznie, nieporadnie;
- nie opanował minimum programowego z języka polskiego;
- nie zna podstawowych zasad ortograficznych;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- jest przygotowany do lekcji, ma książkę i zeszyt ćwiczeń;
- czyta zadowalająco;
- rozumie tekst epicki (z pomocą nauczyciela);
- rozróżnia elementy rzeczywiste i fantastyczne;
- rozumie pojęcia: opis, opowiadanie, baśń, list, sprawozdanie;
- potrafi napisać z pomocą nauczyciela: opowiadanie, list;
- potrafi opisać wygląd przedmiotów i osób (cechy zewnętrzne);
- rozróżnia (z pomocą nauczyciela) części mowy (podstawowe);
- odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki (proste przykłady);
- odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy;
- wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniu;
- zna podstawowe zasady ortograficzne;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- rozumie tekst epicki po cichej lekturze;
- rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne;
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego (miejsce akcji, bohaterów, wydarzenia), wskazuje cechy bohaterów;
- odróżnia osobę mówiącą i narratora od autora dzieła literackiego;
- rozumie pojęcia: opowiadanie, baśń, legenda, mit, sprawozdanie;
- potrafi napisać opowiadanie i opisać wygląd postaci;
- zna układ listu;
- wyróżnia podstawowe części mowy, odmienia części mowy;
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania (podmiot i orzeczenie);
- rozróżnia typy stopniowania przymiotników i przysłówków;
- stopniuje proste przymiotniki i przysłówki;
- zna zasady ortograficzne;

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości;
- samodzielnie ocenia postępowanie bohaterów literackich obowiązkowych lektur;
- dokonuje próby charakterystyki postaci literackiej;
- potrafi napisać opowiadanie, list i opisać wygląd postaci, próbuje napisać sprawozdanie;
- rozpoznaje i nazywa (z niewielką pomocą nauczyciela) części mowy i zdania;
- określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników i liczebników;
- odmienia: czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i liczebniki;
- rozróżnia typy stopniowania przymiotników i przysłówków;
- stopniuje proste przymiotniki i przysłówki;
- zna zasady ortograficzne;

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- zna lektury wymagane przez program nauczania;
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu;
- ocenia i motywuje postępowanie bohaterów literackich;
- potrafi napisać opowiadanie, list, opis, charakterystykę postaci literackiej, sprawozdanie;
- wprowadza w opowiadanie elementy opisu i dialogu;
- wskazuje cechy utworu poetyckiego (podmiot mówiący, środki stylistyczne, budowa);
- rozpoznaje i nazywa części mowy (określa ich formy) i zdania (na prostych przykładach);
- biegle odmienia czasownik, rzeczownik, przymiotnik, liczebnik;
- pisze zgodnie z zasadami ortograficznymi;

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wzbogaca czytelnictwo o lektury nadobowiązkowe;

- samodzielnie analizuje tekst literacki (analiza zawiera również własne sądy, przykłady z otaczającego świata, trafnie dobrane cytaty na poparcie tez);
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu;
- ocenia i motywuje postępowanie bohaterów literackich;
- całkowicie poprawnie pod względem stylistyczno - językowym mówi i pisze w poznanych formach wypowiedzi: opowiadanie, list, opis, charakterystykę postaci literackiej, sprawozdanie;
- korzysta z różnych źródeł naukowych;
- biegle odróżnia i odmienia części mowy (odmienne) oraz nazywa części zdania;
- pisze zgodnie z zasadami ortograficznymi;